

RADOMSKO-KIELECKI

GŁOS LASU

ŻOŁNIERZOM
NIEZŁOMNYM,
NIEPOKORNYM,
WYKŁĘTYM

PUBLIKACJA
„DĄB BARTEK.
NASZ WSPÓLNY
ZNAJOMY”

KORNIK
OSTROŻEBNY
WCIAŻ GROŹNY DLA
DRZEWOSTANÓW

Szanowni Czytelnicy,

W bieżącym numerze radomsko-kieleckiego dodatku do „Głosu Lasu” wiele uwagi poświęciliśmy analizie zagrożenia od kornika ostrożnego na przykładzie jednego z nadleśnictw naszej dystryktu – Nadleśnictwa Kozienice. Niestety problemy z kornikiem ostrożnym są coraz większe, a jego zwalczanie będzie wpływać na całość gospodarki leśnej. Ważną jest również komunikacja społeczna w tym zakresie, co pozwala na uniknięcie wielu kłopotów, nie tylko w obszarze turystyki, ale i w ogóle rozumienia przez społeczeństwo problemu, z jakim zmagają się leśnicy.

W numerze zamieściliśmy też informację o obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych – nie tylko tych oficjalnych, ale też przeznaczonych dla całych rodzin i tych, którzy historię chcą poznawać przez czynne doświadczanie i udział w wydarzeniach takich jak bieg „Tropem Wilczym” czy Noc Wyklętych na terenie Przystanku Historia IPN w Puszczy Kozienickiej (Gajówka ZHR k. Augustowa).

Relacjonujemy też spotkanie z leśnikami samorządowcami, regionalny kurs brakarski i wydarzenia związane ze współpracą z innymi: stroną dotyczącą dziedzictwa Puszczy Iłżeckiej, konferencją wspólną z LOP i SITLiD czy też akcją Karmnik. Kilka słów poświęciliśmy nowej publikacji dotyczącej legendarnego dębu Bartek.

Tych, którzy interesują się sportem, do gry w szachy niech zachęcą sukcesy naszych kolegów w XI Szachowych Mistrzostwach Leśników, których przebieg relacjonujemy.

Edyta Nowicka
Redaktor prowadząca
Darz bór!

PSZCZOŁY
WRACAJĄ DO LASU

Ważniejsze wydarzenia na terenie RDLP w Radomiu (kwiecień–maj)

- Sadzenie drzew i krzewów miododajnych ze społecznością lokalną, 12 kwietnia, Nadleśnictwo Starachowice, 25 kwietnia, Nadleśnictwo Przysucha
- Święto Lasu – wspólne sadzenie drzew, 24 kwietnia, Nadleśnictwo Radom – Las Kapturski
- Piknik majowy w Puszczy Iłżeckiej, 5 maja, Nadleśnictwo Marcule – Centrum Edukacji Przyrodniczej im. ks. bp. Jana Chrapka
- Jazda z miasta, 12 maja, Nadleśnictwo Radom – Leśny Ośrodek Edukacyjny im. red. Andrzeja Zalewskiego w Jedlni-Letnisku
- XVIII Centralne Obchody Święta Polskiej Niezapominajki, 19 maja, Nadleśnictwo Radom – Leśny Ośrodek Edukacyjny im. red. Andrzeja Zalewskiego w Jedlni-Letnisku

Spis treści

03–04 MIGAWKI

Spotkanie leśników samorządowców

Regionalny kurs brakarski

W nurcie historii i przyrody

Akcja Karmnik

Publikacja „Dąb Bartek. Nasz wspólny znajomy”

Konferencja o nietoperzach i bocianie czarnym

05–06 O TYM SIĘ MÓWI

Kornik ostrożny wciąż groźny dla drzewostanów

07 LAS I HISTORIA

Żołnierzom Niezłomnym, Niepokornym, Wyklętym

08 LAS NA SPORTOWO

XI Szachowe Mistrzostwa Leśników

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu

„GŁOS LASU RDLP W RADOMIU” JEST DODATKIEM REGIONALNYM DO MAGAZYNU „GŁOS LASU” WYDAWANEGO PRZEZ CENTRUM INFORMACYJNE LASÓW PAŃSTWOWYCH

REDAKTOR PROWADZĄCA:
Edyta Nowicka

ADRES REDAKCJI:
Biuro RDLP w Radomiu
ul. 25 Czerwca 68
26-600 Radom
tel. 48 385 60 00 wew. 16
faks 48 385 60 01
e-mail: edyta.nowicka@radom.lasy.gov.pl

SKŁAD:
Mariusz Gładysz

KOREKTA:
Agnieszka Mocarska

PROJEKT:
Novimedia Content Publishing
www.novimedia.pl

DRUK:
Elanders Poland
www.elanders.com, 48 23 662 23 16

OKŁADKA
Drzewostan opanowany przez kornika ostrożnego
Fot. archiwum Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu

Spotkanie leśników samorządowców

Z nadleśnictw i biura RDLP w Radomiu 23 leśników działa w samorządach lokalnych. Mają realny wpływ na to, co się dzieje w ich otoczeniu – zazwyczaj na terenach wiejskich, ale także i w miastach. Działają też w obszarze rozumienia przez społeczeństwo zasad gospodarki leśnej i codziennej pracy leśnika. Ich obecność w samorządach to dowód zaufania społecznego.

21 stycznia w Leśnym Ośrodku Edukacyjnym w Jedlni-Letnisku leśnicy samorządowcy spotkali się z Andrzejem Matysiakiem, dyrektorem RDLP w Radomiu, i zaproszonymi gośćmi. Wśród nich byli Dariusz Bąk, poseł na Sejm RP, Stefan Traczyk, radny Sejmiku Mazowieckiego, i Marek Szary, zastępca dyrektora ds. ekonomicznych radomskiej dyrekcji LP, który wiele lat był radnym w Radomiu.

Podczas spotkania leśnicy samorządowcy przedstawili uwarunkowania swojej pracy w samorządach, a także osiągnięcia i problemy w tej działalności. Trzech spośród leśników samorządowców jest wójtami, pozostali to radni powiatów, miast i gmin, niektórzy z nich już kilka kadencji. Najwięcej, po trzech, to leśnicy z nadleśnictw Ostrowiec Świętokrzyski, Łągów i Ruda Maleniecka. Po dwóch samorządowców mamy w nadleśnictwach Grójec i Kielce. Pozostali to leśnicy z nadleśnictw Barycz, Chmielnik, Dobieszyn, Jędrzejów, Kozienice, Pińczów, Staszów, Włoszczowa i Zwoleń. W biurze RDLP w Radomiu sam dyrektor Andrzej Matysiak to samorządowiec z wieloletnim doświadczeniem, obecnie przewodniczący rady powiatu białobrzeskiego.

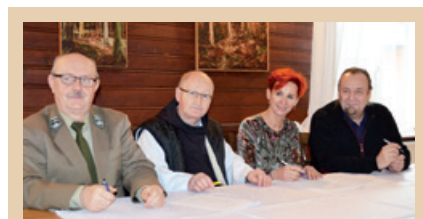
Rozmowy dotyczyły współpracy samorządów i Lasów Państwowych na różnych poziomach, inwestycji wspólnych z samorządami, szczególnie w zakresie infrastruktury drogowej oraz współpracy w obszarach rolnictwa i leśnictwa. Poruszono problemy dotyczące zagospodarowania przestrzennego, procedur dotyczących wyłączenia gruntów leśnych z produkcji oraz podatków.

Tekst | Edyta Nowicka

Leśnicy samorządowcy na spotkaniu z dyrektorem

ZDJĘCIE EDYTA NOWICKA

Porozumienie podpisano w Marculach

W nurcie historii i przyrody

Nadleśnictwo Marculle z Centrum Edukacji Przyrodniczej i Arboretum, Opactwo Cysterskie w Wąchocku, Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum w Starachowicach oraz Muzeum Regionalne Ilży – instytucje te połączyły siły dla promocji dziedzictwa lasów ilżeckich. Wspólna przestrzeń do działań to las, przyroda, historia, technika i chęć do wspólnych inicjatyw w zakresie turystyki. Można je śledzić na facebookowym profilu „W nurcie historii i przyrody”. Działania sformalizowano, podpisując 6 lutego w Centrum Edukacji Przyrodniczej Nadleśnictwa Marculle porozumienie, w którym strony wyraziły chęć wspólnych działań.

Tekst | Edyta Nowicka

Regionalny kurs brakarski

W drugiej połowie lutego w Jedlni-Letnisku odbył się kurs brakarski dla naszych leśniczych, podleśniczych i specjalistów, którzy zajmują się obrotem drewnem, jego odbiórką, pomiarami, kwalifikowaniem na sortymenty, szacunkami brakarskimi, sprzedażą, rozpatrywaniem reklamacji.

W kursie zorganizowanym przez RDLP w Radomiu uczestniczyło 21 osób. Bazą i miejscem kursu teoretycznego był Leśny Ośrodek Edukacyjny w Jedlni-Letnisku, a najważniejsza część odbyła się w terenie. W zdobywaniu wiedzy grupie towarzyszył brakarz regionalny RDLP w Radomiu Łukasz Bojarski oraz instruktorzy brakarstwa z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach i Nadleśnictwa Piotrków. Wszyscy zdali egzamin, a teraz czeka ich ten najważniejszy – codzienny egzamin w lesie z uzyskanej na kursie wiedzy.

Uczestnicy kursu

ZDJĘCIE EDYTA NOWICKA

Tekst | Edyta Nowicka

Podczas akcji Karmnik odłowiono głównie sikory

Akcja Karmnik

Leśnicy wzięli udział w ogólnopolskiej akcji Karmnik 2018/2019, która po raz pierwszy odbyła się w województwie świętokrzyskim. Przedsięwzięcie zorganizował Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych przy współpracy ze Stowarzyszeniem MOST, które zapewniło nadzór merytoryczny ornitologów obrączkarzy.

Ptaki odłowione w sieci rozstawione przy karmniku zostały pomierzone, spisano ich charakterystyki (gatunek, wiek, płeć, zapas tłuszczu, waga, długość skrzydła, ogona) oraz zaobrączkowane (jeśli nie zrobiono tego wcześniej), a następnie wypuszczone. Dane zostały przesłane do Stacji Ornitologicznej Muzeum i Instytutu Zoologii PAN w Gdańsku – koordynatora ogólnopolskiej akcji. Dzięki temu możliwe będzie poznanie nie tylko liczebności zimujących w woj. świętokrzyskim ptaków, ale też struktury wiekowej i płciowej, pochodzenia ptaków łapanych przy karmnikach, wpływu warunków atmosferycznych na ich kondycję, a także przeżywalności.

Tekst: Edyta Nowicka

Publikacja „Dąb Bartek. Nasz wspólny znajomy”

Nadleśnictwo Zagnańsk w ramach projektu ochrony, zachowania i promocji dębu Bartka wydało publikację o tym legendarnym pomniku przyrody.

Opisano w niej najważniejsze aspekty związane z drzewem, w tym historię, publikacje o nim, znaczenie w kulturze, dzieje ochrony, konserwacji i zachowania. Zawarto w niej również najważniejsze informacje dla turystów, kalendarium i bibliografię. Interesującymi elementami są archiwalne zdjęcia, a także nowoczesne infografiki porównujące dąb Bartek z innymi pomnikami przyrody, jego parametry oraz potomków.

Publikacja została opracowana przez zespół redakcyjny RDLP w Radomiu w składzie: Paulina Godula, Jacek Koba i Edyta Nowicka. Na pewno będzie uzupełniana i z czasem pojawią się następne jej wersje, zachęcamy więc do przekazywania wszelkich informacji o dębie Bartku.

Książka jest jednym z działań w projekcie finansowanym ze środków funduszu leśnego, a realizowanym w latach 2017–2018. W jego trakcie wykonano kompleksowe badania stanu zdrowia i warunków wzrostu, statyki, przeprowadzono działania dotyczące rozmnażania, wymieniono ogrodzenie, zbudowano infrastrukturę turystyczną, zainstalowano monitoring z funkcją online, a co najważniejsze – wykonano gruntowną konserwację podpór i ociągów. Badania pozwoliły na stwierdzenie, że obecnie dąb Bartek nie wymaga dodatkowych podpór ani innego sposobu zabezpieczenia. Jego stan zdrowia i statyka są monitorowane przez leśników. Efektem projektu jest wypracowanie sposobu postępowania z wiekowymi drzewami, przydatnego dla ratowania innych pomników przyrody. Działania prowadzone były przez Nadleśnictwo Zagnańsk, RDLP w Radomiu i DGLP wspólnie z naukowcami, dendrologami oraz Instytutem Badawczym Leśnictwa.

Tekst | Edyta Nowicka

Publikacja „Dąb Bartek. Nasz wspólny znajomy”

O bocianie czarnym i nietoperzach na konferencji z LOP i SITLiD

Konferencja dotyczyła projektów realizowanych wspólnie z leśnikami

28 lutego w siedzibie RDLP w Radomiu odbyła się kolejna wspólna z LOP i SITLiD konferencja. Tym razem pod hasłem „Las – świat roślin i zwierząt”. Rozmawiano o projektach realizowanych wspólnie z leśnikami – ochronie bociana czarnego oraz nietoperzy. Wręczono też nagrody w konkursie „Mój las”.

Ogólnopolskim projekcie BocianiMy realizowanym m.in. w nadleśnictwach LKP „Puszcza Kozienicka” i na obszarach Natura 2000 dotyczącym dobrych praktyk ochrony i zarządzania populacją bociana czarnego (hajstry) opowiedziała dr hab. Dorota Zawadzka, ornitolog z Komitetu Ochrony

Orłów. O projekcie dotyczącym nietoperzy na terenie nadleśnictw Puszczy Kozienickiej i Puszczy Stronieckiej opowiedzieli Cezary Iwańczuk z Mazowiecko-Świętokrzyskiego Towarzystwa Ornitologicznego i Kozienickiego Parku Krajobrazowego oraz Błażej Wojtowicz z Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Nietoperzy. W trakcie konferencji podsumowano także konkurs „Mój las”. Prezentowana była wystawa prac pokonkursowych oraz wystawa dotycząca dębu Bartka.

Tekst | Dorota Włosowska

Kornik ostrozębny wciąż groźny dla drzewostanów

W Nadleśnictwie Kozienice w dalszym ciągu utrzymuje się zagrożenie ze strony licznych czynników szkodliwych, z których najpoważniejszym jest występowanie ognisk gradacyjnych kornika ostrozębnego. O ciągłym zagrożeniu świadczą liczby z działań ochronnych prowadzonych w 2018 r.

W ramach zwalczania kornika ostrozębnego w 2018 r. na terenie Nadleśnictwa Kozienice zostało usunięte blisko 26 000 m³ drewna posuszowego, z czego 12 700 m³ zostało zarejestrowane jako drewno zasiedlone przez kornika ostrozębnego (IPSA – to specjalny kod w systemie informatycznym stosowany w sprawozdawczości do rejestracji wymienionego szkodnika). Dla porównania w 2017 r. na terenie nadleśnictwa usunięto 3 200 m³ zasiedlonego drewna (IPSA). Powyższe liczby wykazują czterokrotne nasilenie szkód w roku ubiegłym w porównaniu z rokiem 2017. Łącznie w 2018 r. zewidencjonowano wystąpienie kornika ostrozębnego na powierzchni 1023 ha, co stanowi 7% całej powierzchni nadleśnictwa. Całkowite zniszczenia wystąpiły na powierzchni ok. 3 ha – wiązało się to z koniecznością usunięcia drzewostanów, które będą odnowione wiosną 2019 r.

Podobna dynamika rozwoju gradacji występowała w pozostałych puszczańskich nadleśnictwach, tj. Radomiu i Zwoleniu, jak również na innych terenach RDLP w Radomiu. W związku z zaistniałą sytuacją dyrektor RDLP w Radomiu powołał

specjalny zespół zadaniowy ds. zwalczania szkodników wtórnych, według wskazówek którego nadleśnictwa prowadziły czynności związane z inwentaryzacją i zwalczaniem kornika ostrozębnego. Podstawowa metoda zwalczania kornika pozostaje jednak niezmienna i w praktyce polega na szybkim zainwentaryzowaniu i usuwaniu drzew zasiedlonych, pilnym wywozie z lasu wyrobionego z nich drewna (względnie jego okorowaniu i zniszczeniu kory), a także usunięciu pozostałości powyróbkowych, tzn. zasiedlonych gałęzi i wierzchołków, poprzez ich wypalanie (względnie zrabkowanie i wywiezienie z lasu). Skuteczność zwalczania jest uzależniona od terminowości realizacji wymienionych czynności skorelowanych z terminami kolejnych rójek (okresów rozrodczych) owada.

Według badań przeprowadzanych przez specjalistów z Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu gradacja kornika ostrozębnego została zapoczątkowana przed 2016 r. na terenie Ukrainy, rozwijając się stopniowo przez lasy RDLP w Lublinie i Radomiu w kierunku zachodniej Polski. Obecnie sięga już aż do lasów dolnośląskich i lubuskich. Rozwojowi gradacji sprzyjały warunki pogodowe w 2018 r. – łagod-

Kornik ostrozębny

Żerowisko kornika ostrozębnego

na zima, niedobór opadów i wysokie temperatury w okresie wegetacyjnym. Warunki te doprowadziły do dodatkowego namnażania się kornika ostrozębnego przez wyprowadzenie zwiększonej liczby rójek w stosunku do utartych informacji entomologicznych (w tym generacje „siostrzane”). Powyższe dane wskazują na to, że kornik ostrozębny to już w zasadzie problem ogólnopolski, który stanowi podobne zagrożenie dla drzewostanów sosnowych, jakie dla drzewostanów świerkowych powoduje kornik drukarz.

Gradacyjny pojaw kornika ostrozębnego na terenie Nadleśnictwa Kozienice wiąże się ze znacznymi konsekwencjami, zarówno ekolo-

Zabezpieczenie drewna sprzed kornikiem z użyciem siatki

ZDJĘCIE EDYTA NOWICKA

gicznymi, jak i gospodarczymi. O ile straty ekologiczne są trudne do oszacowania, straty i koszty gospodarcze są raczej wymierne. Koncentracja w rozmiarze bliskim 30% rocznego planu cięć na użytkach sanitarnych, tj. cięciach związanych ze zwalczaniem kornika (usuwanie posuszu czynnego), spowodowała niemożność realizacji planowanego użytkowania; w tym cięć w użytkowaniu rębnym, a przede wszystkim w zakresie planowanych cięć pielęgnacyjnych. Planowany na 2018 r. rozmiar cięć trzebieżowych udało się zrealizować jedynie w ok. 70%, z czego ok. 30% zostało zamienione na tzw. trzebieże negatywne (sanitarne). Zabiegi takie w uproszczeniu polegają na usuwaniu z drzewostanu drzew wypadających na skutek wystąpienia różnych czynników szkodliwych zamiast na stosowaniu selekcji ukierunkowanej na podniesienie jakości hodowlanej danego drzewostanu. W konsekwencji jest to dla niego mniej korzystne i nie pozwala na osiągnięcie spodziewanych korzyści hodowlanych i ekologicznych. Zwalczanie kornika generowało różnorakie dodatkowe koszty finansowe, przykładowo łączny koszt wypalania gałęzi i wierzchołków drzew zasiedlonych przez kornika wyniósł w 2018 r. ponad 73 000 zł. Wystąpiły również poważne trudności w zakresie wywiązania się nadleśnictwa z umów zawartych na dostawę drewna w 2018 r. Konieczność usuwania posuszu sosnowego wymuszała zagospodarowanie nieplanowanych mas określonych surowców drzewnych i jednocześnie braki w zakresie realizacji wcześniej zakontraktowanych umowami sortymentów. W konsekwencji udało się

wywiązać z większości umów, co jednak wymagało pomocy i koordynacji ze strony RDLP w Radomiu.

Jesienią 2018 r. zostały przeprowadzone dwie dodatkowe inwentaryzacje drzewostanów zasiedlonych przez kornika ostrożnego wykonywane z wykorzystaniem lustracji samolotowej i zdjęć lotniczych (ponieważ kornik ostrożny żeruje w górnych partiach sosen, często zdiagnozowanie zasiedlenia drzewa bywa niemożliwe z poziomu gruntu). Ostatnia taka inwentaryzacja wykonywana była 30 listopada 2018 r. i wykazała ok. 1500 m³ drzew zasiedlonych w nowych ogniskach gradacyjnych. Ogniska te zostały usunięte w styczniu 2019 r., usuwanie posuszu za styczeń osiągnęło rozmiar 1569 m³, w tym zaewidencjonowano 855 m³ drewna zasiedlonego (IPSA).

Niestety wszystko wskazuje na to, że opisane powyżej działania stanowią dopiero początek walki z kornikiem ostrożnym. Sytuacja taka może stanowić również utrudnienia dla turystyki. Ponieważ kornik zasiedla najchętniej drzewa w miejscach silnie nasłonecznionych, w tym tereny wzdłuż dróg (będących często także szlakami turystycznymi), możliwe będzie wystąpienie przejściowych utrudnień dla turystów korzystających ze szlaków. Część szlaków może zostać okresowo zamknięta (w szczególności w dniach powszednich), pojawią się na nich tablice o treści: „Zakaz wstępu – ścinaka drzew”. Nadleśnictwo prosi więc o zachowanie szczególnej ostrożności podczas leśnych wycieczek i spacerów.

W związku z Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych ustanowionym 1 marca leśnicy wzięli udział w oficjalnych uroczystościach i włączyli się w organizację wydarzeń plenerowych i sportowych.

Leśnicy z RDLP w Radomiu, nadleśnictw: Kozienice, Marcule, Przysucha, Radom, Skarżysko i Zwoleń wraz z zastępcą dyrektora Markiem Szarym uczestniczyli w obchodach w Radomiu. Uroczystości rozpoczęły się w kościele garnizonowym, gdzie mszę świętą w intencji Żołnierzy Wyklętych celebrował ks. prał. Edward Poniewierski. Obchody zwieńczyło złożenie kwiatów przed pomnikiem Żołnierzy Wyklętych WiN przy ul. Beliny Prażmowskiego w Radomiu. Odegrano również hymn państwowy, miał miejsce apel pamięci oraz oddano salwę honorową.

Leśnicy z Nadleśnictwa Dobieszyn na czele z dyrektorem Andrzejem Matysiakiem byli też obecni na obchodach w Białobrzegach. Także w innych miejscach uczczono pamięć Żołnierzy Wyklętych. Leśnicy złożyli również kwiaty przy miejscu pamięci znajdującym się obok siedziby radomskich leśników – wśród tych, których pamięć uczczono pamiątkowym kamieniem i krzyżem, znaleźli się także Polacy walczący z komunizmem o godność narodu i niepodległość Polski.

Po raz kolejny leśnicy z Nadleśnictwa Kozienice włączyli się w organizację Nocy Wyklętych na terenie Przystanku Historia IPN w Puszczy Kozienickiej. Dawna gajówka k. Augustowa znów ożyła dzięki harce-

Żołnierzom Niezłomnym, Niepokornym, Wyklętym

ZDJĘCIE | DOROTA WŁOSOWSKA

Uroczystości upamiętniające Żołnierzy Wyklętych w Radomiu

rzom, w programie było: zwiedzanie Partyzanckiej Izby Historycznej z prof. Markiem Wierzbickim z IPN, premierowy pokaz filmu Przemysława Bednarczyka pt. „Radomianie dla Niepodległej”, rekonstrukcja historyczna „Dzień w oddziale leśnym por. Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, a także konkurs historyczny o Żołnierzach Wyklętych

dla młodzieży i dorosłych. Spotkanie zakończyło się patriotycznymi śpiewkami przy ognisku.

3 marca Nadleśnictwo Radom wsparło organizację biegu „Tropem Wilczym”, który odbył się w Puszczy Kozienickiej w Jedlni-Letnisku. Trasę wyznaczono w lesie, wokół zalewu w Siczkach oraz przy Leśnym Ośrodku Edukacyjnym. Bieg zor-

ganizowany został przez Jedleński Szczęp Drużyn Harcerskich i Zuchów „Niezłomni” (ZHR) oraz stowarzyszenie Biegami Radom! i odbył się po raz czwarty. Każdy z uczestników biegł w koszulce z wizerunkiem wybranego Bohatera. Wszyscy otrzymali pamiątkowe medale.

W organizację biegu „Tropem Wilczym” włączyło się też Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski. Patronem pierwszej ostrowieckiej edycji jest gen. Antoni Heda „Szary”, honorowy obywatel Ostrowca Świętokrzyskiego. Uczestnicy przebiegli dwie trasy – honorową o długości 1963 m i zwykłą, mierzącą 10 km. Została ona wyznaczona na terenie leśnictwa Zwierzyniec, w pobliżu Ośrodka Wypoczynkowego Gutwin.

Bieg „Tropem Wilczym” w regionie odbył się także w innych miejscach, wzięli w nim udział również leśnicy z nadleśnictw Daleszyce i Kielce: Paweł Kosin i Michał Zdzymira.

TEKST | DOROTA WŁOSOWSKA

Ideą biegu zapoczątkowanego w 2013 r. przez fundację Wolność i Demokracja jest łączenie aktywności fizycznej i pamięci o tych, którzy nawet 20 lat po zakończeniu wojny walczyli za wolność Polski. Podstawowy dystans śladem „wilków” o długości 1963 m upamiętnia rok śmierci ostatniego z Żołnierzy Wyklętych – Józefa Franczaka ps. Lalek. Skąd nazwa biegu „Tropem Wilczym”? – od wiersza „Wilki” Zbigniewa Herberta dedykowanego Żołnierzom Niezłomnym, Niepokornym, Wyklętym, walczącym o wolną Polskę... silnym, niezależnym, wolnym i żyjącym w lasach jak wilki.

Bieg „Tropem Wilczym” w Jedlni-Letnisku

Ostrowiecka edycja biegu „Tropem Wilczym”

ZDJĘCIE | HUBERT OGAR

ZDJĘCIE | TADEUSZ KITA

XI Szachowe Mistrzostwa Leśników

7–8 lutego odbyły się Mistrzostwa Szachowe Leśników o Puchar Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.

TYM RAZEM, w 11. edycji mistrzostw, zmierzyło się 19 uczestników z nadleśnictw: Daleszyce, Jędrzejów, Łągów, Marcule, Przysucha, Radom, Stąporków, Zagnańsk oraz z biura RDLP w Radomiu i Zespołu Szkół Leśnych w Zagnańsku.

Tytuł Szachowego Mistrza Leśników i Puchar Dyrektora zdobył Leszek Gębski z RDLP w Radomiu. Drugie miejsce wywalczył Sebastian Nowakowski z Nadleśnictwa Stąporków, a trzecie Sebastian Rodkiewicz z Nadleśnictwa Łągów. W klasyfikacji drużynowej pierwsze miejsce wywalczyła RDLP w Radomiu, drugie Nadleśnictwo Łągów, natomiast trzecie – Nadleśnictwo Radom. Najlepszy wśród uczniów z ZSL w Zagnańsku okazał się Michał Longa.

Puchary i nagrody wręczyli: Andrzej Matysiak, dyrektor RDLP w Radomiu, Jolanta Bochenek, przewodnicząca ZLP Regionu Radomskiego, Piotr Słoka, przewodniczący NSZZ Solidarność, oraz Marek Miazga, nadleśniczy Nadleśnictwa Zagnańsk. Nad przebiegiem zawodów i spełnieniem norm turnieju klasyfikacyjnego czuwał Jacek Sieczkowski, sędzia klasy państwowej. Tegoroczni zwycięzcy reprezentować będą RDLP w Radomiu na XXVII Międzynarodowych Mistrzostwach Szachowych Polski Leśników, które odbędą się w Leśnym Ośrodku Edukacyjnym w Jedlni-Letnisku Nadleśnictwa Radom.

Organizatorem mistrzostw była RDLP w Radomiu, a współorganizatorzy to: Zespół Szkół Leśnych im. Romana Gesinga w Zagnańsku, Związek Leśników Polskich Regionu Radomskiego, Międzyregionalna Sekcja Pracowników Leśnictwa NSZZ „Solidarność” Regionu Świętokrzyskiego i Ziemi Radomskiej, Polskie Towarzystwo Leśne Świętokrzysko-Radomski Oddział w Radomiu oraz Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa Oddział w Radomiu, którzy ufundowali nagrody i puchary.

Cieszy to, że leśnicy grą w szachy zarażają także swoje rodziny – gościnnie w tegorocznej edycji mistrzostw wzięli udział również juniorzy.